

prima instanță: Sv. Bucur
instanța de apel: T. Duca, S. Procpiciuc, E. Grumeza
instanța de recurs: T. Vieru, O. Sternioală, P. Moraru

Î N C H E I E R E

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru, Petru Moraru

examinînd cererea de revizuire depusă de Cîșlari Alexei,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cîșlari Alexei
împotriva Svetlanei Habuleac și notarul public Svetlana Burduja, intervenient
accesoriu societatea comercială „Sant-Agro-S-C” societate cu răspundere limitată
privind constatarea nulității absolute a testamentului și a certificatului de moștenitor
testamentar, constatarea faptului acceptării succesiunii, prelungirea termenului de
acceptare a succesiunii,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015,

c o n s t a t ă:

La 28 iunie 2013, Cîșlari Alexei a formulat cerere de chemare în judecată
împotriva Svetlanei Habuleac și notarului public Svetlana Burduja privind
constatarea nulității absolute a testamentului și a certificatului de moștenitor
testamentar, constatarea faptului acceptării succesiunii, prelungirea termenului de
acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că, la 02 februarie 2000, defuncta
Sula Ecaterina, prin testamentul nr.50, autentificat de către notarul Vasile Stahurschi,
i-a testat cota sa de teren, în mărime de 1,27 ha, care este amplasată în extravilanul
primăriei Cuhureștii de Jos.

Precizează reclamantul că pe tot parcursul perioadei de după decesul testatoarei
administrează această cotă de teren, adică, a acceptat moștenirea prin intrarea în
posesiunea patrimoniului succesoral.

Menționează reclamantul că, recent, la administrația publică locală a aflat
precum că terenul testat lui a trecut la pîrîta Habuleac Svetlana. Drept temei al
înregistrării dreptului de proprietate a servit certificatul de moștenitor testamentar
nr.11544 din 07.11.2012.

Conform certificatului, notarul public Svetlana Burduja a indicat că potrivit
testamentului nr.16 din 30.07.1985, moștenitor al averii cet. Sula Ecaterina, decedată
la 28 ianuarie 2001, este Habuleac Svetlana.

Conform extrasului privind testamentele înregistrate în Registru și revocările defunctei Ecaterina Sula, la 02 februarie 2000, aceasta a întocmit testamentul nr.50, care a fost înregistrat în registrul actelor notariale sub nr.172827.

Susține reclamantul precum că prin întocmirea unui nou testament și anume, testamentul nr.50 din 02 februarie 2000, testatoarea Sula Ecaterina a modificat parțial testamentul anterior nr.16 din 30 iulie 1985, autentificat de primăria s. Cuhureștii de Jos, r.Florești, prin care moștenitor al cotei de teren în mărime de 1,27 ha, situate în s. Cuhureștii de Jos, a fost indicat Cîșlari Alexei.

Menționează că potrivit art.1469 alin.(1) Cod civil, testamentul este nul dacă sunt prezente condițiile de nulitate a actului juridic.

Conform art.216 alin.(1) Cod civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod.

Prin temeiurile nulității absolute prevăzut de codul civil, care a servit drept argument pentru depunerea cererii este cel prevăzut de art.220 alin.(1) Cod civil, care dispune că, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Conform art.1467 Cod civil, dacă testatorul a întocmit câteva testamente care se completează și nu se substituie integral unul pe altul, toate testamentele rămân în vigoare. Testamentul anterior își păstrează puterea legală în limita în care prevederile lui nu sunt modificate prin testamentele ulterioare.

Testamentul întocmit posterior lipsește de efecte juridice testamentului întocmit anterior. Această regulă se referă la toate dispozițiile testamentare care contravin ultimei manifestări de voință, în ordine cronologică, iar dispozițiile testamentare care nu intră în contradicție cu noile dispoziții se vor menține în vigoare.

Consideră Cîșlari Alexei că la eliberarea certificatului de moștenitor au fost încălcate condițiile prevăzute la art.220 alin.(1) Cod civil.

Prin acțiunile notarului Svetlana Burduja, referitor la eliberarea certificatului de moștenitor testamentar nr.11544 din 07.11.2012, eliberat pîrîtei Habuleac Svetlana, au fost lezate drepturile de moștenitor testamentar ale reclamantului Cîșlari Alexei. Certificatul de moștenitor testamentar eliberat pe numele Svetlanei Habuleac este un act subsecvent testamentului existent și care, este condiționat de acesta și astfel, este necesar de constatat și nulitatea absolută a documentului.

Cere Cîșlari Alexei, constatarea nulității absolute a testamentului de moștenitor nr.16 din 30.07.1985, autentificat de către primăria s. Cuhureștii de Jos, r-nul Florești, în partea ce ține de averea succesorală ce constă din terenul agricol cu suprafața de 1,27 ha, cu nr. cadastral 1916106.082, situat în Cuhureștii de Jos, r-nul Florești; constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor testamentar 11544 din 07.11.2012, eliberat de notarul Svetlana Burduja; constatarea faptului de acceptare a succesiunii, ce constă din terenul agricol situat în s. Cuhureștii de Jos, r-nul Florești, cu suprafața de 1,27 ha, prin intrarea în posesiune de către reclamantul Cîșlari Alexei, rămase după decesul Ecaterinei Sula decedată 28 ianuarie 2001; prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, ce constă din patrimoniul succesoral sub formă de teren agricol, situat în s. Cuhureștii de Jos, r-nul Florești, cu nr. cadastral 1916106.082, în mărime de 1,27 ha, rămas după decesul Ecaterinei Sula, în favoarea reclamantului Cîșlari Alexei, cu cel mult 6 luni; obligarea OCT Florești să opereze modificările de rigoare în registrul bunurilor imobile; încasarea cheltuielilor de

judecată suportate de reclamant.

Prin încheierea protocolară a judecătorei Florești din 20 iunie 2014, a fost atras în calitate de intervenient, SC „Sant-Agro-S-„ SRL.

Prin Hotărârea judecătorei Florești din 25 septembrie 2014, acțiunea înaintată de Cîșlari Alexei a fost admisă parțial. S-a constatat nulitatea absolută a certificatului de moștenitor testamentar nr.11544 din 07.11.2012, eliberat de notarul public Svetlana Burduja; s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Cîșlari Alexei asupra terenului agricol cu suprafața de 1,0876 ha cu nr. cadastral 1916106.082 și s-a încasat de la Habuleac Svetlana în beneficiul lui Cîșlari Alexei cheltuielile de judecată în mărime de 1700 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, apelurile declarate de SC „Sant-Agro-S-C” SRL, Habuleac Svetlana și Burduja Svetlana au fost admise, casată integral hotărârea Judecătorei Florești din 25 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care, acțiunea înaintată de Cîșlari Alexei a fost respinsă.

Instanța de apel a considerat că, Cîșlari Alexei nu a prezentat probe veridice, pertinente și concludente care ar confirma, cu certitudine, că a acceptat succesiunea testamentară asupra terenului agricol testat, în termen de 6 luni după decesul Ecaterinei Sula.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015, recursul declarat de Cîșlari Alexei a fost considerat inadmisibil.

La 23 septembrie 2015, Cîșlari Alexei a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015, solicitând admiterea cererii, casarea încheierii instanței de recurs și a deciziei instanței de apel, cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Drept temei de revizuire, Cîșlari Alexei a invocat prevederile art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

Colegiul notează că motivele revizuirii sînt prevăzute limitativ la art.449 Cod de procedură civilă și astfel, conform lit. b) al articolului, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul precizează că hotărîrea atacată prin intermediul revizuirii nu poate fi criticată în raport de materialul dosarului existent la data pronunțării acestei hotărîri, dar numai în baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanță la data pronunțării.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecări, pe temeiul unor elemente ce au format obiectul judecării finalizată cu pronunțarea hotărîrii a cărei revizuire se solicită.

Colegiul menționează că pentru admiterea cererii de revizuire pe temeiul indicat este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică

să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Revizuentul a indicat că anterior, la 11 martie 2013, Primăria Cuhureștii de Jos a eliberat certificatul nr. 242, care însă, nu corespunde cerințelor art. 581 Cod civil din 26.12.64. (f.d. 11)

Astfel, la 15 septembrie 2015, autoritatea publică locală a eliberat certificatul nr. 684, potrivit căruia Cîșlari Alexei, ar fi acceptat succesiunea, în termen de 6 luni de la decesul cet. Sula Ecaterina. (f.d. 187)

Examinînd argumentele cererii de revizuire, Colegiul le apreciază drept irelevante și lipsite de contextul pertinent inițierii procedurii de revizuire, or, așa cum este indicat mai sus, pentru a fi acceptate de către instanță, circumstanțele sau faptele noi, invocate de către revizuent, trebuie să întrunească niște cerințe și anume, să nu fi fost și să nu fi putut fi cunoscute revizuentului, precum și revizuentul, trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a le afla în timpul judecării anterioare a pricinii.

Or, din materialele dosarului se relevă că, despre faptele și circumstanțele invocate, revizuentul a cunoscut pe tot parcursul examinării cauzei și un astfel de certificat, prezentat la fila 187 al dosarului, putea fi cu ușurință, solicitat și prezentat instanței anterior. Mai mult, potrivit filei 11 din dosar, un certificat similar a fost solicitat de către Cîșlari Alșexei și eliberat de Primăriei Cuhureștii de Jos la 11 martie 2013. În cazul în care, revizuentul nu era de acord cu conținutul certificatului, era în drept să solicite, repetat, eliberarea lui, cu precizările de rigoare.

Actul Primăriei, din 15 septembrie 2015, nu a fost eliberat în rezultatul apariției unor circumstanței sau fapte noi, dar în baza celor existente în timpul judecării pricinii, pe care revizuentul le cunoștea.

Prin urmare, cele două condiții indicate supra, nu au fost îndeplinite de către Cîșlari Alexei, ba din potrivă, deși circumstanțele și faptele invocate au fost cunoscute în timpul judecării anterioare a pricinii, revizuentul nu a întreprins toate măsurile necesare pentru a le proba în fața instanței.

Coroborînd cele expuse, Colegiul notează că argumentele susținute de revizuent nu pot fi acceptate în contextul prevederilor art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă.

Mai mult, Colegiul consideră imperios necesar să precizeze că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, *inter alia*, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza *Roșca c. Moldovei*, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judecata*).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei.

Competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca

excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a*).

În același timp, Curtea susține că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa precum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului, o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Cîșlari Alexei.

În conformitate cu art. 269-270, 453 al.(1) lit. a) și 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Cîșlari Alexei, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cîșlari Alexei împotriva Svetlanei Habuleac și notarul public Svetlana Burduja, intervenient accesoriu societatea comercială „Sant-Agro-S-C” societate cu răspundere limitată privind constatarea nulității absolute a testamentului și a certificatului de moștenitor testamentar, constatarea faptului acceptării succesiunii, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Petru Moraru